

Ένας αληθινός φίλος της σκανδιναβικής χώρας

Η Δανία τίμησε τον Φώτο Ια. Φωτιάδη

Η πρέσβειρα της Δανίας κ. Kirsten Geelan, στις 13.06.2013 παρέθεσε δεξίωση στην πρεσβευτική κατοικία για να τιμήσει εκ μέρους της Δανίας τον επιχειρηματία κ. Φώτο Ια. Φωτιάδη, σε αναγνώριση της πολυχρονης, πολυεπίπεδης και πρωτοποριακής συμβολής του στην προαγωγή και ανάπτυξη αγαστής συνεργασίας μεταξύ της Δανίας και της Κύπρου, στον εμπορικό, πολιτιστικό και κοινωνικό τομέα. Επέδωσε στον κ. Φωτιάδη το καθιερωμένο συμβολικό κρατικό δώρο για τέτοιες περιπτώσεις. Η πρέσβειρα εξέριξε την προσωπικότητα και το πολυδιάστατο, πολυσχιδές έργο του κ. Φωτιάδη και πρόσθεσε:

“Είστε ένας διαπρεπής παράγων και χαίρουμε που είστε ένας εξαιρετος συνεργάτης μας. Σας ευχαριστώ για την αφοσίωση και την αυθόρμητη δέσμευσή σας να προωθήσει για πολλά τώρα χρόνια τη Δανία, τα οικονομικά της συμφέροντα και τον πολιτισμό της στην Κύπρο. Είστε ένα υποδειγμα επιτυχημένου επιχειρηματία και διά των εμπορικών αλλά και πολιτιστικών σας δραστηριοτήτων δημιουργείτε άρρηκτους δεσμούς μεταξύ των δύο χωρών μας. Με τη διορατικότητά σας, την πενισιτικότητα, την επιμονή και τη δύναμη του οράματός σας, έχετε πείσει τη διεύθυνση της Carlsberg να εγκαταλείψει την 60χρονη τότε πολιτική της, από το 1903, και να σας παραχωρήσει το 1966 την πρώτη άδεια στον κόσμο παραγωγής της μπύρας Carlsberg εκτός Δανίας, ανοίγοντας έτσι τους ορίζοντες για την παγκοσμιοποίηση σήμερα της παραγωγής της μπύρας Carlsberg. Μια αληθινή πρωτοποριακή επιτυχία. Αναπτύξατε επίσης τις δανοκυπριακές πολιτιστικές ανταλλαγές και ενημερώσατε τους Κύπριους για τη Δανία και τον πολιτισμό της καθ' όλην την διάρκεια της Δανίας και τον πολιτισμό της Κύπρου και τον δικό της πολιτισμό. Το Φεστιβάλ Carlsberg που διοργανώνεται για πολλά χρόνια στη Λευκωσία υπήρξε η γέφυρα προβολής αμοιτέρων των πολιτισμών μας.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η έκθεση που με δική σας πρωτοβουλία διοργανώθηκε στη Γλυπτοθήκη της Carlsberg το 1983. Μαζεύτηκαν εκεί όλες οι κυπριακές αρχαιοτήτες από τα Μουσεία των Σκανδιναβικών χωρών. Πάνω από 1 εκατομμύριο άνθρωποι επισκέφθηκαν την έκθεση εκκίνη περιλαμβανόμενη της Α.Μ. της βασιλισσας της Δανίας. Η έκθεση παρέμεινε ανοικτή

για 4 μήνες, από 1 Σεπτεμβρίου-31 Δεκεμβρίου, ενώ κάθε Σάββατο εδίνετο διάλεξη για την Κύπρο και τον πολιτισμό της από καθηγητές πανεπιστημίων. Στην Κύπρο προσέφερε ηθικά και οικονομικά στήριξη για αρχαιολογικές ανασκαφές που διεσχίσθησαν από το Carlsberg Foundation στην περιοχή του Ακάμα σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Aarhus Research Foundation. Προσέφερε την ενεργό οικονομική στήριξή σας και για την επιστημονική συντήρηση και αναπαύλιση του Αρχοντικού Χατζγεωργιάδ Κορνέλιου από το Carlsberg Foundation και τη Royal Academy of Architecture, της Δανίας υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Vilhelm Wohlert. Με την ίδρυση δε στην Κύπρο του Carlsberg Foundation για τις άπορες προσφυγούλες και του Ιδρύματος “Φώτος Φωτιάδης” έχετε υιοθετήσει τον θεσμό του Carlsberg Foundation της Δανίας, προωθώντας ταυτόχρονα την επιστήμη, την τέχνη και τον πολιτισμό. Για πολλά τώρα χρόνια δημοσιεύετε αξιόλογα άρθρα που προσφέρουν ενημέρωση στην Κύπρο για τη Δανία, που επιβεβαιώνουν τη βαθιά σας αγάπη για τη Δανία και τον λαό μας. Είστε ένας αληθινός φίλος της Δανίας.

Πρώτη στον κόσμο άδεια!

Απαντώντας ο κ. Φωτιάδης ευχαρίστησε τη Δανία και την πρέσβειρά της για την εξαιρετική τιμή που του έχουν επιδαψιλεύσει και πρόσθεσε: Η Δανία, την οποίαν επισκέφτηκα για πρώτη φορά το 1949, ήταν μια από τις πρώτες χώρες που προσέγγισα για προμήθειες τροφίμων, αμέσως μετά τον πόλεμο. Έκτοτε δημιούργησα πολλούς καλούς και αγαπητούς φίλους στη Δανία. Εξασφάλισα πολλές αποκλειστικές αντιπροσωπείες εργοστασίων και άλλων συνεργατών, σε μια ευρεία γκάμα τομέων, διάφορα τρόφιμα, είδη οικιακής χρήσης, εξοπλισμούς ξενοδοχείων, καθώς και τεχνικών υπηρεσιών.

Εκείνο όμως που με έκανε πραγματικά να ριζω άγκυρα στην όμορφη χώρα σας και αγάχισμα με θαυμασμό και αγάπη τον ευγενή λαό σας ήταν όταν μετά από πενταετείς σκληρούς αγώνες εξασφάλισα από την Carlsberg την πρώτη στον κόσμο άδεια της για παραγωγή στην Κύπρο της μπύρας Carlsberg. Το μαγικό κλειδί που έφερε την ιστορική αλλαγή ήταν μια παγκόσμια έρευνα για την μπύρα που ετοίμασα η οποία απεδείκνυε λανθασμένη την 60χρονη πολιτική τους να περιορίζουν την παραγωγή τους μόνο μέσα στη Δανία. Η έκθεση τελείωσε με την ελξη παράγραφου: “Έχετε την ευκαιρία να καταστήσετε, με την εισήγησή μου, την Carlsberg, την Coca-Cola των μπύρων στον κόσμο, αν το κάνετε τώρα, αν όχι, ένας από τους ανταγωνιστές σας θ' αρπάξει την ευκαιρία κι εσείς θα χάσετε το τράινο”.

“Αυτή η τελευταία σας παράγραφος, άρχισε να κτυπά το κουδούνι”, μου είπε αργότερα ο πρόεδρος της Carlsberg. Στις 22/12/1965 έλαβα το ελξη πτεγράφημα: “Είμαστε έτοιμοι να διαπραγματευτούμε μαζί σας”.

Οι συγχές και μακρές επισκέψεις μου στη Δανία με έφεραν σε επαφή με όλα τα στρώματα του υπέροχου λαού σας, που μου επέτρεψαν να διαπιστώσω την ποιότητα, την ευθύτητα, τις πολλές αρετές και γενικά τα υψηλά επίπεδα ηθικής του δανικού λαού. Ιδιαίτερη τιμή και συγκίνηση υπήρξε για μένα όταν ο πρόεδρος της Carlsberg με συνέσπεσε στη βασιλίσσα της Δανίας αφού της ελγήνασε ποιος είμαι. “Μεγαλειοτάτη”, της είπα, “η Carlsberg δημιούργησε για σας μια αυτοκρατορία”. Χαμόγελασε η βασιλίσσα και είπε: “Μόλις έγω μάθει ότι εσείς έχετε θέσει τον θεμέλιό της λίδο”. Η οικογένειά μου κι εγώ είμαστε περήφανοι και ευτυχείς για τις στενές μας σχέσεις με τη Δανία και τον λαό σας.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Εφαρμογές στις διεπαφές εγκεφάλου - υπολογιστή και στο Νευρομάρκετινγκ Διαβάζοντας τον ανθρώπινο εγκέφαλο

Ο ανθρώπινος εγκέφαλος, μέσα από 6 εκατομμύρια χρόνια εξέλιξης, έχει διαμορφωθεί στο πιο περίπλοκο σύστημα επεξεργασίας πληροφοριών που γνωρίζουμε. Έχει τη δυνατότητα να επιλύσει περίπλοκα προβλήματα, τα οποία οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές του σήμερα αδυνατούν να επιλύσουν. Από την άλλη, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές μπορούν να επεξεργαστούν τεράστιο αριθμό ψηφιακών πληροφοριών και να επιλύουν μαθηματικά υπολογιστικά προβλήματα με ταχύτητα και ακρίβεια που ζαλίζουν ακόμα και το πιο κοφτερό ανθρώπινο μυαλό. Τι θα γινόταν αν μπορούσαμε να συνδυάσουμε τη δύναμη του ανθρώπινου μυαλού με την ταχύτητα και την ακρίβεια των ηλεκτρονικών υπολογιστών; Τι, αν μπορούσαμε να διαβάσουμε τις σκέψεις και τα αποτελέσματα επεξεργασίας του ανθρώπινου εγκεφάλου και να τις “επικοινωνήσουμε” στον υπολογιστή; Και όμως μπορούμε... τουλάχιστον σε κάποιον βαθμό. Παρακάτω θα δούμε λίγο το πώς πετυχαίνουμε αυτήν τη σύνδεση, ποιες οι πρακτικές εφαρμογές της και ποιοι οι περιορισμοί τέτοιων συστημάτων.

Του δρος Χριστόφορου Χριστόφορου*

Πώς διαβάζουμε τον ανθρώπινο εγκέφαλο;

Η “ανάγνωση” του ανθρώπινου εγκεφάλου προϋποθέτει: (α) τη δυνατότητα μέτρησης της δραστηριότητας του εγκεφάλου με μη επεμβατικό τρόπο (π.χ. χωρίς να χρειάζεται να ανοίξουμε το κρανίο κάποιου) και σε πραγματικό χρόνο (π.χ. καθώς γίνεται η σκέψη) και (β) τη δυνατότητα αποκωδικοποίησης των μετρήσεων του εγκεφάλου και της μετατροπής τους σε χρήσιμες πληροφορίες (π.χ. τι σκέφτεται ο χρήστης). Την πρώτη προϋπόθεση την πετυχαίνουμε με τη χρήση τεχνολογίας, και συγκεκριμένα, με τη χρήση μαγνητικού τομογράφου (fMRI), μαγνητοεγκεφαλογράφου (MEG), ή με τη χρήση ηλεκτροεγκεφαλογράφου (EEG), ανάμεσα σε άλλα. Η δεύτερη προϋπόθεση αποτελεί ενεργό τομέα έρευνας και περιλαμβάνει συνδυασμό μαθηματικών και υπολογιστικών μεθόδων αλλά και γνώσεων σχετικά με τη λειτουργία του εγκεφάλου. Πιο κάτω θα αναφερθούμε σε κά-

ποιες εφαρμογές που ερευνούμε στο Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης. Διεπαφές εγκεφάλου υπολογιστή Φανταστείτε για 20 δευτερόλεπτα ότι υπογράφετε με το δεξί σας χέρι (χωρίς να κινείτε τα χέρια σας), τώρα φανταστείτε ότι υπογράφετε με το αριστερό σας χέρι. Η καθεμιά από αυτές τις δύο σκέψεις ενεργοποιεί δύο διακριτά δίκτυα νευρώνων στον εγκέφαλο. Συγκεκριμένα, ενεργοποιεί τα είδη δικτύων που ελέγχουν την κίνηση του δεξιού και αριστερού χεριού αντίστοιχα, παρόλο που έχετε απλώς φανταστεί την κίνηση. Αν ήσασταν ενωμένοι σε έναν ηλεκτροεγκεφαλογράφο, στο Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης, θα μπορούσαμε να αναγνωρίσουμε ποια από τις δύο σκέψεις κάνατε ανά πάσα στιγμή -μέσω της ανάλυσης των σημάτων με αλγόριθμους μηχανικής μάθησης- και να μετατρέψουμε αυτές τις σκέψεις σε εντολές προς

τον υπολογιστή. Για παράδειγμα, όταν το σύστημά μας αναγνωρίζει ότι σκέπτεστε την κίνηση του δεξιού χεριού, θα μπορούσε να δώσει εντολή στον υπολογιστή να μετακινήσει ένα αναπνευστικό καρτοσάκι δεξιά, αντίστοιχα, όταν το σύστημα αναγνωρίσει ότι σκέπτεστε την κίνηση του αριστερού χεριού, δίνει εντολή για να κινηθεί αριστερά. Επιπρόσθετα, αν φαντάζεστε κίνηση των ποδιών, δίνει εντολή για να κινηθεί μπροστά. Αν δεν αναγνωρίσει καμία από τις τρεις σκέψεις δίνει εντολή να μείνει ακίνητο. Η δυνατότητα αναγνώρισης σκέψεων σε συνδυασμό με τη μετατροπή των σκέψεων σε εντολές αποτελεί τη βασική αρχή των διεπαφών εγκεφάλου -υπολογιστή. Όσο πιο αποτελεσματική και ακριβής γίνεται η αποκωδικοποίηση, και όσο περισσότερα δίκτυα μπορούμε να αναγνωρίσουμε, τόσο πιο αποδοτικά γίνονται τα συστήματα αυτά.

Νευρομάρκετινγκ

Μια δεύτερη εφαρμογή που πηγάζει από τις συνδέσεις του ανθρώπινου εγκεφάλου με τον υπολογιστή είναι αυτή του νευρομάρκετινγκ. Η εικόνα που έχουμε ως καταναλωτές για ένα προϊόν, μια μάρκα (Brand) ή ένα πρόσωπο (π.χ. ηθοποιού ή πολιτικού) αποτελείται από όλα τα πράγματα, αισθήματα, έννοιες και εμπειρίες με τα οποία το συνδέουμε. Για παράδειγμα, το Brand της Apple οι περισσότεροι καταναλωτές το συνδέουν με έννοιες όπως “Σχεδιασμός”, “Σπλάιτ”, “Καινοτομία”, “Ποιότητα”, “Ακρίβεια”, ανάμεσα σε άλλα. Η εικόνα αυτή επηρεάζει τις αποφάσεις αγοράς (ή ψήφου στην περιπτώση πολιτικών) που καταναλώνει, για αυτόν τον λόγο είναι ενδιαφέρουσα η αναγνώριση και η μοντελοποίηση αυτών των συνδέσεων καθώς και το πώς διαμορφώνονται στη μνήμη του καταναλωτή. Μέρος της έρευνάς μου στο Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης, σε συνεργασία και με τον ιδιωτικό τομέα, εστιάζεται στη δημιουργία και χρήση μεθόδων αποκωδικοποίησης σημάτων των εγκεφαλογίων για τον ακριβή προσδιορισμό και τη μοντελοποίηση αυτών των συνδέσεων, και πώς αυτές επηρεάζουν τις αποφάσεις του καταναλωτή.

*Research Scientist, στο Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης του Πανεπιστημίου Κύπρου